
Kulturdepartementet

Høringsuttalelse til NOU 2010:14
Lett å komme til orde – vanskelig å bli hørt

Fakta

Avisen Hadeland ble etablert i 1918 og dekker kommunene Gran, Lunner og Jevnaker. Dette er de tre sørligste kommunene i Oppland fylke, og grenser til Akershus i sør og Buskerud i vest. Opplaget i 2010 var på 7.365. Forbruker & Media har målt lesertallet til 19.000. Nettavisen www.hadeland.net er også Hadelands produkt. Nettstedet har ukentlig cirka 3.200 unike brukere.

Avisen Hadeland er primæravis for innbyggerne i Lunner og Gran kommuner, og møter konkurranse i Jevnaker fra Ringerikes Blad som har sitt utgiversted på Hønefoss. Hadeland møter sterk konkurranse i det lokale annonsemarkedet fra gratisavis/reklameavis som utgis av handelsstanden på utgiverstedet Gran.

Avisen Hadeland har de siste årene gjennomført drastiske omstillinger. Staben er redusert fra 30 til 20 de siste ti årene. Det har hovedsakelig skjedd uten å ramme den redaksjonelle styrken. Kuttene gir nødvendig handlingsrom på kort sikt, men utviklingen knyttet til stagnerende annonsemarked og noe reduksjon i opplag gjør at følsomheten for økte kostnader er stor.

Avisen Hadeland har 21 ansatte fordelt på 18,1 årsverk. Av disse er 4,8 årsverk knyttet til markedsavdelingen mens 11,5 er knyttet til redaksjonen. Tre årsverk er knyttet til nettavis, leserkontakt og økonomi. All grafisk produksjon er flyttet ut av huset, og skjøttes av sentraliserte produksjonsenheter.

2010

Sidetall totalt	7.076
Antall utgivelser	254
Herav redaksjonelle sider	5.910 – herav 4.810 deskede sider
Omsetning	34 millioner kroner
Lederartikler	254
Leserinnlegg papir	cirka 1200

Avisen Hadeland er den eneste avisen som skriver bare om Hadeland. Vi bestreber oss på å utføre samfunnsoppdraget ved å undersøke, informere, og utøve samfunnskritikk. Vi er opptatt av å omtale hva innbyggerne er opptatt av, i tillegg til å følge aktivt med i det politiske liv. Demokratiet og folkestyret er avhengige av at vi har robuste redaksjonelle miljøer. Vi har en viktig jobb å gjøre i kampen mot likegyldighet og apati.

Avisen Hadeland engasjerer leserne lokalt. **Det er den viktigste debattarenaen for innbyggerne på Hadeland, og engasjementet er stort.** Til tross for at det flommer av digitale kanaler å ytre seg i, opplever vi at avisen og våre kanaler er den som har størst tyngde

– og er førstevalget for innbyggere som ønsker å nå bredt. Vi mener dessuten å se en tendense til at flere deltar i avisdebattene nå som det å ytre seg digitalt har blitt enda mer vanlig.

Vi opplever samtidig at vi har kunnskapsrike lesere som utfordrer oss som mediet til å være solide og gode på det vi holder på med. I et mediebilder der menigmann er teknisk utrustet på linje med en journalist, blir nettopp journalistrollen vesentlig. Det er behov for troverdige redaksjoner som kan forvalte informasjonsmengden og kurere det til lesbart, nyttig og relevant for folk.

Sterke faglige redaksjoner framstår som den sikreste garanti for at mediene skal fungere på selvstendig grunnlag i forhold til ulike maktmiljøer. Det stiller store krav til kompetanse, men også tid og kapasitet til å gå mer i dybden.

Avisen Hadeland dekker som nevnt tre kommuner, og kommer ut fem dager i uka. Daglig bringer vi saker til torgs som er viktige for innbyggerne i regionen. Vi setter dagsorden for samtaleemnene i mange hjem og arbeidsplasser på Hadeland. Jo nærmere nyheten er der du bor, jo viktigere er den for de det angår. Sentrale politikere blir ofte oppmerksomme på regionens utfordringer ved at de enten leser eller blir konfrontert av lokalavisen, og tar dette videre inn i maktapparatet. Det er svært sjelden at saker fra vårt område er av en slik art at rikspresen tar tak i dem.

For at de viktige sakene i lokalsamfunnet skal få nødvendig oppmerksomhet både lokalt og nasjonalt – er vi avhengige av gode lokalaviser med ressurser til å utføre oppdraget.

Mediestøtte

Det er av fundamental betydning for utviklingen av vårt demokratiske samfunn at vi opprettholder et mangfoldig mediesystem, slik dagens støtteordninger faktisk stimulerer til. Men det er også uhyre viktig at mediestøtten stimulerer til omstilling, nyskaping og kompetanseheving.

Avisen Hadeland mottar ikke statsstøtte, men vi er svært opptatt av at moms fritaket videreføres. Vi mener også at nullmoms må gjelde på vår digitale e-avis som har samme redaksjonelle konsept som papiravisen.

Økonomiske utsikter.

Konkurransen i mediemarkedet blir stadig tøffere. Lesernes medievaner i forandring. Det er spesielt krevende å nå yngre mediebrukere. Vi opplever en svak tilbakegang i opplag og løssalg. Det er ikke lenger mulig å kompensere inntektstapet ved å øke prisene.

Endrede medievaner gjør og at annonsekronene tar nye veier. Det økte mediemangfoldet har og skapt flere markedsføringskanaler lokalt og nasjonalt og har i seg sjøl gjort at de trykte mediene har mistet viktige markedsinntekter. De private rubrikkannonsene som tidligere var gode inntektskilder for lokalavisene er i ferd med å havne hos nasjonale nettaktører. Det er større konkurranse om merkevare og forhandlerannonseringen. Internasjonale aktører som f.eks Facebook og Google tar også markedsandeler lokalt.

Konsekvens av moms på papiravisa

Forretningsmoms på papiravisa vil tvinge fram sterk prisøkning, reduserte ressurser til innholdsproduksjon og/eller redusert antall utgivelser. Dette vil kunne føre til stor nedgang i opplag og lesertall og vil svekke og dramatisk endre region- og lokalaviskonseptene slik vi kjenner de i dag.

Avisen Hadeland støtter flermedialitetsalternativet.

- Bortfall av nullsatsen på vil ramme vår virksomhet hardt rent økonomisk. Det vil svekke muligheten til å beholde en rimelig sterk redaksjon, som er en forutsetning for å ivareta samfunnsoppdraget og rollen som kulturbærer i regionen.
- Lavmoms på alle produkter for å finansiere økt direktestøtte er et blindspor. Det vil ramme de største norske avisene med de mest robuste redaksjonene, som i dag ofte setter dagsorden i rikspolitisk sammenheng.
- Innføring av lavmoms kan åpne for en årlig politisk debatt om moms på aviser, noe som vil skape stor usikkerhet rundt budsjettering og planlegging fra år til år.
- Omfordelingsforslaget vil gi myndighetene et sterkere virkemiddel til inngrep i mediernes økonomi. Det er i seg selv betenkelig i et demokratisk samfunn. Samtidig åpner det for stor usikkerhet om hva som skjer med de økonomiske rammevilkår for mediene ved hvert regjeringsskifte.

Direktestøtten

Direktestøtten til pressen er en forutsetning for styrket mangfold i vårt medielandskap, og det er viktig at den økes, og tildeles ut fra plattformnøytrale kriterier.

Avisen Hadeland mener det er spesielt viktig å støtte våre mest konkurransutsatte aviser, og bidra til at de får ny utviklingskraft. Direktestøtte bør også vris mer mot lokalpressen, og styrke lokale redaksjonelle miljøer

Direktestøtten bør også brukes mer målbevisst til å stimulere nyskaping og omstilling, slik at økonomisk svake aviser og medieselskaper kan fornye sine produkter komme over i en sunnere økonomisk situasjon.

Forskning- og etterutdanning

Journalistikken utfordres fra sterke aktører i vårt samfunn, noe som tidligere er omtalt i vårt brev. Kompetansebehovet er voksende. I en tid hvor mediernes økonomi er under press, er det utrolig viktig med økt statlig støtte til forskning- og etterutdanning, ikke minst knyttet til Institutt for Journalistikk i Fredrikstad.

Med vennlig hilsen
For AS Hadeland

Sissel Skjervum Bjerkehagen
Ansvarlig redaktør